# Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17136

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Öz

Bu ölçek, **Ayr?lma Anksiyetesi** belirtilerini hem çocukluk hem de yeti?kinlik dönemlerinde de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir uyarlama arac?d?r. Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me Formu (AAB-YKG), standartla?t?r?lm?? bir **Klinik Görü?me** format?nda sunulmu?tur ve 8 maddeden olu?maktad?r. Ölçek, **Kaybetme Korkusu**, **Okul Fobisi** ve **Yaln?z Kalamama** olmak üzere üç temel alt boyutu ölçmektedir. Ölçe?in psikometrik özellikleri, Meliha Diriöz taraf?ndan 2010 y?l?nda tamamlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda detayl?ca incelenmi?tir.

## Anahtar Kelimeler

Ayr?lma Anksiyetesi, Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me, Çocukluk Anksiyetesi, Yeti?kinlik Anksiyetesi, Psikometri, Güvenirlik, Geçerlik

## Yazarlar

Meliha Diriöz

## Amaç

Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me Formu (AAB-YKG), bireylerdeki **ayr?lma anksiyetesi** semptomlar?n?n yo?unlu?unu ve niteli?ini sistematik bir ?ekilde belirlemek amac?yla uyarlanm??t?r. Bu araç, klinik olarak anlaml? semptomlar? hem çocukluk hem de yeti?kinlik dönemlerinde standart bir protokolle de?erlendirmeyi hedefler.

Ölçek, özellikle ayr?lma anksiyetesi bozuklu?unun (SAD) tan? ve ay?r?c? tan? süreçlerine destek sa?lamak üzere tasarlanm??t?r. Klinik ara?t?rmalarda kullan?lmas? hedeflenen bu form, belirtilerin alt boyutlar?n? analiz etme ve uygulanan tedavi yöntemlerine verilen yan?tlar? izleme konusunda de?erli bir kaynak te?kil etmektedir.

## Yap?

AAB-YKG, bireyin ba?land??? ki?ilerden veya evden ayr?lma durumunda a??r? ve geli?im düzeyine uygun olmayan kayg? duyma hali olan ayr?lma anksiyetesini ölçmektedir. Bu yap?, psikopatoloji spektrumu içerisindeki **anksiyete** bozukluklar?n?n bir alt tipi olarak kabul edilmektedir ve 8 madde ile üç ana alt boyutta incelenir.

Ölçe?i olu?turan üç alt boyut, ayr?lma anksiyetesinin temel klinik tezahürlerini yans?tmaktad?r:

**Kaybetme Korkusu:** Ba?lan?lan ki?iye kötü bir ?ey olaca?? veya kaybedilece?i yönündeki a??r?

ARABPSYCHOLOGY.COM

endi?eler.
**Okul Fobisi:** Evden ayr?lmaktan korkma veya evde kalma iste?i nedeniyle d??ar? ç?kma veya rutin faaliyetleri sürdürmede ya?anan zorluklar.
**Yaln?z Kalamama:** Tek ba??na kalmaktan kaç?nma ve sürekli olarak birinin varl???na ihtiyaç duyma.

## Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla Temel Bile?enler Analizi (Principal Component Analysis) öncesinde veri setinin uygunlu?u Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett testi ile de?erlendirilmi?tir. Çal??mada hesaplanan **KMO** de?erleri, çocukluk alt ölçe?i için 0.68, yeti?kinlik alt ölçe?i için ise 0.70 olarak bulunmu?tur.

De?i?kenler aras? korelasyonun test edildi?i Bartlett testi sonuçlar?, her iki alt ölçek için de $p < 0.001$ düzeyinde istatistiksel aç?dan anlaml? bulunmu?tur. Bu sonuçlar, verilerin istatistiksel aç?dan **faktör analizine** uygun oldu?unu göstermi?tir.

## Güvenirlik

AAB-YKG'nin iç tutarl?l???, 410 denekten elde edilen veriler kullan?larak **Cronbach Alfa** güvenirlik analizi tekni?iyle hesaplanm??t?r.

Elde edilen iç tutarl?l?k katsay?lar? ?u ?ekildedir:

Çocukluk alt bölümü için Cronbach Alfa de?eri: 0.57
Yeti?kinlik alt bölümü için Cronbach Alfa de?eri: 0.59

Bu de?erler, ölçe?in iç tutarl?l???n?n orta düzeyde oldu?unu göstermektedir ve psikometrik aç?dan kabul edilebilir s?n?rlarda yer alsa da, daha yüksek güvenirlik de?erleri hedeflenmesi gerekti?ine i?aret etmektedir.

## Faktör Analizi

AAB-YKG ölçeklerinin faktör yap?s?n? belirlemek üzere, verilere Temel Bile?enler Analizi (Principal Component Analysis) uygulanm??t?r. Bu analiz, faktörlerin netle?tirilmesi ve do?ru yorumlanmas? için "Kaiser normalizasyonu" ve "varimax dönü?türmesi" yöntemleriyle desteklenmi?tir.

Faktörlerin elde edilmesinde kullan?lan kriter, özde?er (eigen value) istatisti?inin 1'den büyük olmas?d?r. Bu kriter, ölçe?in ayr?lma anksiyetesi belirtilerini aç?klayan üç alt boyutlu yap?s?n?n ampirik olarak desteklenip desteklenmedi?ini belirlemekte kullan?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Araç

**Test Türü:** Uyarlama

**Format:** Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me Formu (8 madde, 3 alt boyut)

**Mevcut Dil:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** Çocuklar ve Yeti?kinler

**Ya? Grubu:** Çocukluk dönemi ve Yeti?kinlik dönemi

**Popülasyon Detaylar?:** Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?nda toplam 410 denek kullan?lm??t?r.

**Test Metodolojisi:** 4'lü Likert Tipi Derecelendirme (0=hiç - ?= hat?rlam?yorum)

## Anahtar Kelimeler

Ayr?lma Kayg?s?, Klinik De?erlendirme, Psikometrik Özellikler, Temel Bile?enler Analizi, Varimax Döndürme, KMO

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:** Bilgi mevcut de?ildir.

**Kurumsal E-posta Adresleri:** meliha.dirioz@deu.edu.tr

**?leti?im Adresi:** Dokuz Eylül Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?zmir (2010 Yüksek Lisans Tezi Ba?lam?nda)

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Meliha Diriöz taraf?ndan 2010 y?l?nda yüksek lisans tezi kapsam?nda Türkçeye uyarlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve telif haklar? ile ilgili detayl? bilgi ve izinler için sorumlu yazar Meliha Diriöz ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

## Kaynaklar

Diriöz, M. (2010). *Ayr?lma anksiyetesi için yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me, Çocukluk ve Yeti?kinlik Ayr?lma Anksiyetesi Ölçekleri'nin geçerlik ve güvenirli?i* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?zmir.

Tez eri?im linki: tez.yok.gov.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Orijinal PDF dosyas? bu adresten indirilebilir: ayrilma-anksiyetesi-belirtileri-icin-yapilandirilmis-klinik-gorusme-toad.pdf

## Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me Formu Maddeleri

8 madde ve 3 alt boyuttan olu?maktad?r.

**Kaybetme Korkusu:** Hiç, bu ki?iye kötü bir ?ey olaca??ndan ve onu kaybedebilece?inizden endi?e duydunuz mu? Örne?in; onunla tart??sayd?n?z, o ki?i hastalansayd?, bir kazada ya da bir ba?ka ?ekilde yaralansa ya da incinseydi çok fazla endi?elenir miydiniz? Hiç, onun sizi terk edebilece?inden ya da ölebilece?inden dolay? çok fazla endi?elendiniz mi?

**Okul Fobisi:** Evden ayr?lmaktan korktu?unuz için ya da evde kalmak istedi?iniz için d??ar?ya ç?kmakla ilgili güçlük ya?ad?n?z m?? Hiç evde kalabilmek için d??ar? ç?kmad???n?z oldu mu? Ev d??? i?lerinizi yapmas? için ba?ka birine ihtiyaç duydunuz mu? D??ar? ç?kt???n?zda yan?n?zda birinin olmas? gerekli midir?

**Yaln?z Kalamama:** Sizin için yaln?z kalmak, hatta bir odada tek ba??n?za kalmak bile çok zor mudur? Yaln?z kalmamak için, hiç etraftaki birilerinin pe?ine tak?ld???n?z oldu mu? Hiç, birileri çok "yap??kan", "ba??ml?" oldu?unuzdan ya da sizin onu "bo?du?unuzdan" ?ikâyet etti mi?

ARABPSYCHOLOGY.COM